

Om man skal gjøre det, derom har Fleertallet ikke udtalt nogen bestemt Mening; det er Noget, som vil forblive overladt til fremtidig Overveelse. Men det er unægtelig en Sætning, om hvis Rigtighed vi ikke tvoe, at der kan tvivles, at Staten i Virkeligheden, naar den kommer til den Overbeviisning, at Overgangen til Selveiendom er et Formaal, som bør søges opnaaet i Statens og Almeenvælssets Interesse, da ogsaa maa være berettiget til at arbejde hen dertil, og navnlig da, som i Betænkningen nævnt, ved Anvendelse af sin Bestatningsmyndighed. Der lader sig i saa Henseende ikke fastsætte nogen bestemt theoretisk Grændse. Naturligviis vil Benyttelsen af denne Myndighed kunne misbruges i det Enkelte. Det vil komme an paa en Overveelse i de enkelte Tilfælde, hvor vidt man bør gaae; en bestemt theoretisk Grændse lader sig, som sagt, ikke godt fastsætte. Den almindelige Sætning, at Staten, naar den kommer til den Overbeviisning, at Selveiendoms Indførelse er et Maal, som bør fremmes, i fornødent Fald maa kunne benytte ogsaa sin Bestatningsmyndighed dertil, synes mig dog ialfald ikke, at der kan være Noget at indvende imod. Uttringen, om Benyttelsen af denne Myndighed er jo imidlertid ogsaa kun en Bemærkning, der i Forbigaaende er indeholdt i Fleertallets Motivering i Betænkningen, og dets Conclusion gaaer kun ganske i Almindelighed ud paa en Opfordring til en saadan Overveelse fra Regjeringens Side, som indeholdes i selve den foreslaede Dagsordens Ord. Og skjøndt den høitærede Indenrigsminister nu, som sagt, ikke kunde undlade ogsaa at ytre sig noget angribende imod selve denne Opfordring, saa kom han dog til Slutningen til det Resultat, at den dog ikke indeholdt nogen tilstrækkelig Grund til at opstille den eventuelle Trusel, som jeg begyndte med at omtale.

Hvad dernæst det andet Stykke af den af Udvalgets Fleertal foreslaede Dagsorden angaaer, nemlig den egentlige Motivering i samme, da kunde den høitærede Indenrigsminister naturligviis egentlig heller ikke have Noget imod samme at indvende. Hvad er nemlig det, som Fleertallet deri har yttrret med følgende Ord: „men at Thinget, affeet fra hvad der iøvrigt

kan være at indvende imod det foreliggende Lovforslag, maa finde den Grundbestemmelse i dette, at der efter Fæstecontractens Udlob skal tillægges Fæsternes Efterladte en Lovbestemt Andeel af Fæstegaardens Værdi, uforenelig med Eiendomsretten over Fæstegodsset" —, hvad er det Andet end det Samme, som den høitærede Indenrigsminister selv ytrede, dengang da Lovforslaget blev indbragt i det andet Thing, da han erklærede, at han ikke kunde gaae ind paa Forslaget, ja at han end ikke engang kunde gaae ind paa det som Grundlag for en Forhandling, og det netop paa Grund af, at Forslaget anerkjendte Fæsternes Medieiendomsret? Nu er det rigtignok vel sandt, at den høitærede Minister senere ved Sagens 2den Behandling i det andet Thing antydede, at denne hans Indvendning i det Væsentlige var bleven fjernet ved en Forandring, der var bleven foreslaaet af Udvalget, og som blev vedtagen, en Forandring, som dog iøvrigt indskrænkede sig dertil, at, medens Lovforslaget oprindeligt gik ud paa, at den Trebiedeel, der skulde afgives af Godseieren, skulde, dersom der hverken var Børn eller Svigerbørn, Stedbørn eller Pleiebørn efter den afdøde Fæster, tilflyde Voet efter denne, saa bestemtes det nu, at denne Trebiedeel, i det Tilfælde at der ikke eksisterede nogen af disse Personer, og at Fæsteren altsaa ikke engang havde fundet Noget, hvem han som Pleiebarn vilde skænke sin Ret, skulde indflyde i Statskassen. Den høitærede Indenrigsminister har imidlertid ikke her i Salen lagt Bægt paa denne sin sidste Udtalelse, og han har erkjendt, at den Sætning, som Udvalgets Fleertal har udtalt, stemmer med, hvad han har erklæret det andet Thing. Dette er nu vistnok ogsaa meget rigtigt, thi det vilde formeentlig være meget vanskeligt at documentere, at der i Virkeligheden er indtraadt nogen betydelig Forskjel fra det Tidligere, at en virkelig Principforskjel er fremkommen ved den nævnte i mine Dine ganske vist ubetydelige Forandring, som saaledes er foretaget. — Ministeren har altsaa, som sagt, egentlig heller Intet havt at indvende imod denne Deel af Dagsordenen. Hvad der derimod gav Ministeren Anledning til den Erklæring, som han fandt det nødvendigt at afgive,